

Achoimre fheidhmeach: foirm theicniúil sonraíochtaí curaclaim i sraith shinsearach athfhorbartha

Réamhrá

Tá sé mar chuspóir ag an bpáipéar seo taighde agus cleachtas ábhartha a scrúdú chun cabhrú le cinneadh a dhéanamh maidir leis an leagan amach (nó mar is fearr aithne air, an fhoirm theicniúil) ar cheart CNCM a úsáid agus na sonraíochtaí curaclaim á ndearadh don tsraith shinsearach. Chuir an páipéar seo an bunús taighde ar fáil chun teimpléad a chruthú a bheidh á úsáid ag meithleacha forbartha agus iad i mbun athbhreithnithe agus (ath)fhorbartha na n-ábhar agus na modúl sa tsraith shinsearach. Chuir na meithleacha forbartha aiseolas ar fáil le linn an phróisis fhorbartha chun cabhrú leis an teimpléad a bheachtú.

Tá cúig chaibidil sa pháipéar seo a phléann:

1. teoiric an churaclaim
2. stair maidir le foirm theicniúil na siollabas/na sonraíochtaí in Éirinn
3. comparáidí idir an fhoirm theicniúil a úsáidtear i réimse dlínsí idirnáisiúnta
4. taighde agus aiseolas an mhúinteora ar fhoirm theicniúil shonraíochtaí na hArdteistiméireachta reatha
5. príomhinniúlachtaí i sraith shinsearach athfhorbartha.

Leagadh an páipéar amach sa chaoi seo chun freagairt do thuairim Luke, Weir agus Woods (Ich9, 2013) go ndéanann comhlachtaí curaclaim cinntí maidir le foirm theicniúil a gcuid cáipéisí bunaithe ar

- thaighde ar *foirm theicniúil* na siollabas/na sonraíochtaí curaclaim (caibidil 1 agus 4)
- fasach, cleachtas reatha agus siollabais a bhí ann roimhe (caibidil 2 agus 3)
- anailís ar chleachtais i ndlínsí eile (caibidil 3)
- aiseolas an mhúinteora ar na formáidí a shíleann siad a bheith úsáideach (caibidil 4 agus 5).

Sa pháipéar seo, tagraíonn an téarma ‘foirm theicniúil’ don chaoi a n-eagraítear cáipéisí sonraíochtaí curaclaim náisiúnta d’ábhair agus do mhodúil. Áirítear leis sin na catagóirí a úsáidtear agus leagan amach na gcáipéisí, faoi cheannteidil faoi leith. Áirítear leis freisin an cur chuige a ghlactar laistigh de gach cuid de na cáipéisí seo, mar ní thugann an ceannteideal leis féin léargas ar an gcaoi a bhfuil gach cuid nó ar an gcaoi ar gá dul i ngleic le gach cuid agus an ar bhfáth a bhféadfaí go gceapfaí go bhfuil cur chuige faoi leith ar an gcur chuige is oiriúnaí. Maíonn Stephen Petrina (2004), seachas baint a bheith aige lenar cheart a fhoghlaim (polaitíocht an eolais, scileanna agus luachanna/meonta), nó cé leis ar cheart rudaí faoi leith a fhoghlaim (polaitíocht na féiniúlachta), go mbaineann foirm theicniúil churaclaim leis an gcaoi ar cheart é a eagrú (realpolitik foirme), cé gur léir go bhfuil cinntí maidir leis an bhformáid/leis an bhfoirm theicniúil fite fuaite le ceisteanna maidir le suíomh an eolais, na scileanna, na luachanna agus na meonta sa churaclam.

Caibidil 1: teoiric an churaclaim

Tá athruithe agus forbairtí tagtha thar am ar na tuiscintí atá ar bhrí an churaclaim, de réir mar a tháinig curaclam chun cinn mar réimse staidéir ann féin. Is ar an méid ba cheart a fhoghlaim agus ar an té atá le rudaí a fhoghlaim a leagadh cuid mhór de bhéim theoiric an churaclaim go dtí seo. Leagadh i bhfad níos lú béime ar an leagan amach ba cheart a bheith ar churaclam (a ‘foirm

theicniúil). Mhol Hilda Taba sna 1960idí gur cheart do churaclam, seachas áitiú maidir le tús áite a thabhairt d'inneachar ábhair, scileanna agus riachtanais na bhfoghlaimoirí nó na sochaí, bealach a aimsiú lena gcur le chéile ar bhealach cuimsitheach agus comhleanúnach. Léirítear i bhfoirm theicniúil go leor siollabas/sonraíochtaí curaclaim, go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta, an smaoineamh seo maidir le gnéithe éagsúla a chur le chéile i gcáipéis churaclaim, faoi mar a léirítear i gcaibidil 3. Cé go bhféadfadh an taighde roinnt cur chuige i leith eagrú an churaclaim a scaradh agus a lipéadú (féach tábla 1), go praiticiúil, is minic a chómhaiseann gnéithe de gach ceann de na híde-eolaíochtaí/béimeanna/samhlacha seo laistigh de cháipéisí curaclaim (féach caibidil 3) agus nach mbíonn tosaíocht ag ceann ar bith acu thar na cinn eile.

3 Oideolaíocht churaclaim Kelly (1977/2009)	5 Bhéim churaclaim Petrina (2004)	5 Shamhail churaclaim Luke, Weir agus Woods (2013)
Curaclam mar <i>inneachar</i> agus oideachas mar <i>sheachadadh</i>	Réasúnaíocht acadúil	Traidisiúnta bunaithe ar ábhar
Curaclam mar <i>tháirge</i> agus oideachas mar <i>theagasc</i>	Próisis chognaíocha	Bunaithe ar thorthaí
Curaclam mar <i>phróiseas</i> agus oideachas mar <i>fhorbairt</i>	Féin-achtáil	Bunaithe ar phróiseas, forbarthach
	Athchruthú sóisialta / oideolaíocht chriticiúil	Bunaithe ar theoiric chriticiúil
	Feidhmiúil	Bunaithe ar scileanna inaistrithe

Tábla 1: Béimeanna agus samhlacha curaclaim (Kelly 1977/2009; Petrina 2004; Luke, Weir, Woods 2013)

Agus teimpléad curaclaim á réiteach, is féidir leo siúd atá páirteach sa phróiseas aghaidh a thabhairt ar an tasc ó réimse traidisiún curaclaim, faoi mar atá leagtha amach i dTábla 2 thíos. Is dócha go mbeidh béimeanna agus tuairimí éagsúla i dtaobh an churaclaim, i dtaobh forbairt an churaclaim agus i dtaobh déanamh an churaclaim ag na daoine aonair laistigh de na meithleacha forbartha a dhearann na sonraíochtaí curaclaim; ag na páirtithe leasmhara a dhéanann athbhreithniú ar na sonraíochtaí curaclaim seo, a chuireann aiseolas ar fáil orthu agus ar churaclam na sraithe sóisearaí ina iomláine; agus acu siúd a ghlacann páirt i gcomhairliúcháin phoiblí maidir le céimeanna an oideachais agus dréachtsonraíochtaí. Is cinnte go gcruthaíonn sé seo dúshlán sa phróiseas a bhaineann le cáipéis churaclaim náisiúnta a dhearadh ach d'fhéadfadh sé an próiseas a shuibhriú freisin, de réir mar a bhreathnaítear ar pheirspictíochtaí éagsúla agus go gcuirtear san áireamh iad sna dréachtleaganacha agus sna leaganacha deiridh den tsonraíocht atá i gceist. Is é an traidisiún breithniúcháin an traidisiún is fearr a dhéanann cur síos ar an bpróiseas a úsáideann CNCM.

4 thraidisiún curaclaim Reid (2006)	
Córasach	Lorgaítear cur chuige a oibríonn i ngach comhthéacs agus le gach ábhar
Eisíoch	Dírítear ar eispéiris agus ar dhírbheathaisnéis an fhoghlaimora
Radacach	Déantar critic ar institiúidí an churaclaim agus na scolaíochta agus diúltaítear go hiomlán iad

Breithniúchán

Aithnítear luach na dtraidisiún eile agus déantar breithniú ar mhaithe le comhaontú a bhaint amach

Tábla 2: Traidisiúin Churaclaim (Reid, 2006)

Tugtar achoimre thíos ar na bealaí éagsúla chun cur síos a dhéanamh ar na próisis a úsáidtear chun sonraíocht a chruthú.

Luke, Weir agus Woods (2013) – próiseas	Alvunger et al (2021) – gnéithe maidir le déanamh curaclaim ar ardchaighdeán
1. athbhreithniú ar na sonraíochtaí reatha agus ar an dea-chleachtas sa réimse sin	Rannpháirtíoch
2. déanamh curaclaim rannpháirtíoch chun an cháipéis oifigiúil a scríobh	Freagracht bunaithe ar mhuinín
3. próiseas tástála, aiseolais agus athbhreithnithe	Tábhacht an chomhréitigh agus na soghluaisteachta
	Rialáil chothrom – treoir leordhóthanach mar aon leis an bhféidearthacht plé a dhéanamh
	Gníomhú sa chóras oideachais

Tábla 3: Próisis agus gnéithe na forbartha curaclaim agus an déanaimh curaclaim.

Ag cuimhneamh ar na héagsúlachta sna dearcthaí agus sna tuairimí atá ann maidir leis an gcuraclam, molann Luke, Weir agus Woods (2013) cur chuige hibrídeach i dtaobh fhoirm theicniúil sonraíochtaí curaclaim. Séanann siad an cur chuige malartach, is é sin aon samhail amháin a úsáid, ina mbeifí ag súil agus go nglacfaidh gach múinteoir leis beag beann ar a gcuid luachanna agus tuairimí, toisc go gcoimhtheodh sé sin roinnt de na múinteoirí a bheidh ag úsáid na sonraíochta curaclaim chun bonn eolais a chur faoina gcuid teagaisc, agus faoi fhoghlaim agus measúnú an scoláire. É sin ráite, tá sé sothuigthe sa chás go mbaineann creideamh an mhúinteora maidir leis an gcuraclam agus leis an oideachas go dlúth le hidé-eolaíocht, béim nó samhail amháin (féach tábla 1, lch. 2), go bhféadfadh an cur chuige hibrídeach seo a bheith ina dhúshlán do roinnt múinteoirí.

Is fiú suntas a dhéanamh de go molann Luke, Weir agus Woods cur chuige hibrídeach, cé go maíonn Gleeson (2021) go bhfuil dhá chultúr curaclaim ar leith i bhfeidhm in Éirinn (féach tábla 4 thíos), is iad sin an cultúr curaclaim Angla-Shacsanach/Meiriceánach agus cultúr curaclaim Teagascach, agus forbairt cultúr curaclaim hibrídeach tar éis tarlú mar thoradh ar idirghníomhú an dá chultúir sin.

Cultúr curaclaim Angla-Shacsanach/Meiriceánach	Cultúr churaclaim Teagascach
Béim ar na hábhair	Béim ar fhoirmiú agus ar fholláine an scoláire
Béim ar scileanna	Béim ar fhéinriar san fhoghlaim
Torthaí foghlama sonracha	Foghlaim sholúbtha agus inoiriúnaithe
Feidhm an oideachais ná caipiteal daonna a fhorbairt chun cur le hinfhostaitheacht agus leis an ngeilleagar	Feidhm an oideachais ná d'fhéiniúlacht a fhorbairt níos mó agus páirt a ghlacadh sa tsochaí
Tá eolas oibiachtúil, mar an gcéanna do gach duine	Ní bhíonn eolas neodrach ná oibiachtúil riamh

Tábla 4: Próisis agus gnéithe na gcultúr curaclaim Angla-Shacsanach/Meiriceánach agus Teagascach

Mar sin is dócha gur struchtúr hibrideach a bheidh i gceist le heagar nó le foirm theicniúil na sonraíochtaí curaclaim i sraith shinsearach athfhorbartha. Sula ndéanfar meas níos sonraí air seo, is gá plé a dhéanamh ar an tslí inar fhorbair foirm theicniúil na siollabas/sonraíochtaí curaclaim le haghaidh ábhair agus módúil sa tsraith shinsearach i gcaitheamh ama, agus is air seo a leagtar an bhéim i gcaibidil a 2.

Caibidil 2: Siollabais/sonraíochtaí curaclaim in Éirinn 1920 -2010

Sa chaibidil seo rianáidh forbairt fhoirm theicniúil an churaclaim ag leibhéal na sraithe sinsearaí i gcaitheamh roinnt deicheada de bhlianta. Bhí *Rialacha agus Cláir do Mheánscoileanna* de chuid na Roinne Oideachais ina cháipéis churaclaim le haghaidh clár na hArdteistiméireachta uilig, a leag amach siollabas agus socruithe measúnaithe le haghaidh gach ábhar ó na 1920idí go dtí na 1980idí. Bhí na siollabais churaclaim thar a bheith gairid sa ré seo, 4 leathanach ar an meán, agus ní raibh ann ach táscairí leathana ar inneachar an ábhair agus faisnéis maidir leis na scrúduithe deiridh.

Sna 1980idí agus ina dhiaidh sin chuir an Bord Curaclaim agus Scrúduithe (CEB) agus níos déanaí an Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNM) tús leis an smaointeoireacht faoin gcuraclam mar choincheap níos suntasaí seachas rud a bhféadfaí eolas ábhair nó inneachar substainteach a thabhairt air. D'éirigh an curaclam ina réimse staidéir níos suntasaí go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta, agus d'éirigh an fhoirm theicniúil níos sofaisticiúla, le réasúnaíocht, aidhmeanna agus cuspóirí le haghaidh ábhar níos mionsonraithe, agus thosaigh cur in iúl na dtorthaí don scoláire ag éirí níos follasaí. Sna 1990idí agus go luath sna 2000idí, foilsíodh cáipéisí siollabais discréideacha do gach ábhar/modúl, tacaíthe ag treoirlínte teagaisc a thug treoir i gcuir chuige oideolaíochta agus measúnaithe. Cuireadh leis an réimse ábhar a bhí ar fáil sna scoileanna; dearadh cláir dhifriúla, mar léiriú ar athruithe sochaíocha níos leithne; agus rinneadh tuilleadh forbartha ar an gcur chuige i leith fhoirm theicniúil na siollabas/na sonraíochtaí curaclaim. Is léir go bhfuil níos mó béime á leagan ar na torthaí foghlama agus ar na príomhscileanna sa tsraith shinsearach trí chéile. Ghlac an fhoirm theicniúil le leaganacha malartacha chun tacú le Gairmchlár na hArdteistiméireachta agus leis an Ardteistiméireacht Fheidhmeach. Bhí níos mó éagsúlachta i gceist leis na modhanna measúnaithe a bhog ar aghaidh, in go leor ábhar ach ní i ngach ábhar, ó fhoinsé mheasúnaithe amháin a bheith ann don teistiúchán sna scrúduithe deiridh.

Tháinig foirm theicniúil chomónta agus teimpléad chun cinn sa tsraith shinsearach uilig tar éis na bliana 2010. Bhí sé mar chuspóir ag an teimpléad seo tacú le comhleanúnachas an churaclaim mhéadaithe agus leanúnachas i measc na n-ábhar agus chomhpháirteanna an churaclaim. Is bealach iad na torthaí foghlama chun a chur in iúl an méid ba cheart a bheith ar eolas ag an scoláire, an méid ba cheart go dtuigfeadh an scoláire nó ba cheart dó a bheith ábalta a dhéanamh i ndiaidh a chuid staidéir ar ábhar nó ar mhodúl, bunaithe laistigh de spriocanna foghlama níos leithne an chláir lena mbaineann sé. Cuireann an suirbhé gearr seo maidir leis na forbairtí stairiúla comhthéacs úsáideach ar fáil chun cuimhneamh ar fhoirm theicniúil churaclaim na siollabas/na sonraíochtaí sna caibidil seo a leanas:

Caibidil 3: sonraíochtaí in Éirinn a chur i gcomparáid le dlínsí eile

Má chuirtear sonraíochtaí curaclaim ó dhlínsí eile i gcomparáid le sonraíochtaí na sraithe sinsearaí a forbraíodh le déanaí, cuirtear foghlaim polasaí ar fáil a bhaineann le cinntí a dhéanamh faoin leagan amach (an fhoirm theicniúil) a mbainfidh CNM as do shonraíochtaí curaclaim na sraithe sinsearaí. Is féidir roinnt tátal a bhaint as anailís ar shonraíochtaí na Nua-Shéalainne; Ontario

(Ceanada); Queensland (an Astráil); Albain agus an Bhreatain Bheag, cé go bhféadfadh cur chuige difriúil a bheith ag na dlínsí a ndéantar iniúchadh orthu sa pháipéar seo.

- Bíonn tionchar ag an gcomhthéacs ina bhforbraítear é ar fhoirm theicniúil an churaclaim, mar shampla stair oideachasúil na dlínse, an cultúr agus na traidisiúin; an chothromaíocht idir measúnú inmheánach agus seachtrach; sainchúram na gníomhaireachta a fhorbraíonn é srl.
- Tá foirm theicniúil na sonraíochtaí curaclaim trasna na ndlínsí tar éis éirí níos aonchineálaí le himeacht ama, go háirithe le 10-15 bliana anuas.
- Go hidirnáisiúnta, sna dlínsí a ndearnadh staidéar orthu, tá scóip ann i gcónaí do dhifriúcháid idir sonraíochtaí ag brath ar an ábhar nó ar an modúl atá i gceist.
- Tá leibhéal níos airde de scafláil ar thorthaí foghlama le sonrú i bhformhór na ndlínsí eile, go háirithe sa chás go bhfuil measúnú inmheánach nó meascán de mheasúnú inmheánach agus seachtrach ann. Bíonn an-éagsúlachta sa scafláil seo i ndlínsí difriúla agus in ábhair dhifriúla; uaireanta bíonn sé i bhfoirm ceisteanna, saincheisteanna, fadhbanna, leideanna nó samplaí samplacha (i gcás Ontario) nó i bhfoirm eispéiris/gníomhaíochtaí ranga molta i gcás na hAlban. Sa Bhreatain Bheag, cuirtear soiléirithe ar fáil, bíodh agus nach amhlaidh seo ach in ábhair áirithe, ar nós Staidéar Gnó, sa chás agus go n-áirítear colún treorach, a bhíonn in aice leis an gcolún ina sonraítear na torthaí foghlama, i roinnt sonraíochtaí in Queensland, ar nós na Bitheolaíochta.
- Is gnách go mbíonn na sonraí a chuirtear ar fáil mar scafláil ar thorthaí foghlama in oiriúint don ábhar atá i gceist agus go minic bíonn tionchar ag cé acu an ndéanfar nó nach ndéanfar an fhoghlaim a mheasúnú go himmheánach nó go seachtrach. Mar shampla, nuair a chuirtear leideanna samplacha, fadhbanna agus ceisteanna ar fáil, is gnách go mbíonn sé seo ceaptha chun tacú le measúnú scoil-bhunaithe agus ní léiríonn sé cad a d'fhéadfaí a chur i measúnú seachtrach. Nuair a chuirtear samplaí de cheisteanna agus samplaí ar fáil, tá siad seo ceaptha chun tacú le tuiscint ar an bhfoghlaim bheartaithe agus í a scafláil, seachas srian a chur léi. I sonraíochtaí Ontario, mar shampla, deirtear go 'Meastar na samplaí agus leideanna an mhúinteoirí araon a bheith mar mholtaí don mhúinteoirí seachas mar liosta uileghabhálach nó éigeantach. Is féidir le múinteoirí roghnú úsáid a bhaint as samplaí agus leideanna atá oiriúnach dá seomraí ranga, nó féadfaidh siad a gcur chuige féin a fhorbairt a léiríonn leibhéal castachta comhchosúil. Cibé bealaí ar leith ina gcuirtear na riachtanais atá leagtha amach sna hionchais i bhfeidhm sa seomra ranga, ní mór dóibh, nuair is féidir, a bheith cuimsitheach agus éagsúlacht daonra na scoláirí a léiriú...'
- Is tábhachtach a thabhairt faoi deara chomh maith go bhfuil treocht shoiléir le sonrú sna dlínsí a ndearnadh staidéar orthu, is é sin go meastar go dtacóidh scafláil na dtorthaí foghlama le pleanáil an mhúinteora agus leis an measúnú inmheánach scoilbhunaithe agus nach bhfuil sé ceaptha an méid a d'fhéadfaí a iarradh nó an tslí ina bhféadfaí ceisteanna a chur i scrúduithe scríofa seachtracha a léiriú.
- Cé gur bhreithnigh an páipéar seo cuir chuige reatha maidir le scafláil a dhéanamh ar thorthaí foghlama a úsáidtear i ngach dlínse a ndearnadh iniúchadh orthu, is fiú a thabhairt faoi deara go bhfuil Albain agus an Bhreatain Bheag ag athbhreithniú a gcur chuige curaclaim faoi láthair.
- Tá éagsúlacht ollmhór i dtaca leis an méid a chuirtear oideolaíochtaí san áireamh i sonraíochtaí agus/nó i dtreoirínte curaclaim agus an méid sonraí a chuirtear ar fáil iontu i ndlínsí difriúla agus in ábhair dhifriúla.
- Tá braistint ag teacht chun cinn go dteastaíonn tacaíocht bhreise le haghaidh cur i bhfeidhm, go háirithe san áit go bhfuil measúnú suimitheach scoilbhunaithe i gceist. Cabhróidh tuilleadh comhairliúcháin agus comhairliúchán leanúnach le múinteoirí na tacaíochtaí is oiriúnaí le haghaidh sraith shinsearach athfhorbartha a bhunú.
- Ní bhíonn sé soiléir i gcónaí ó bheith ag léamh sonraíochtaí cé hiad an sprioclucht léite a bhíonn ar intinn leis na cáipéisí seo. In amanna cuireann an teanga in iúl gur iad na múinteoirí an spriocghrúpa, agus is cosúil gur na páirtithe leasmhara uilig a bhíonn mar sprioc ag cinn eile.
- Bíodh agus nach bhfuil aon chur chuige aonchineálach i measc na ndlínsí i dtaca le foirm theicniúil sonraíochtaí curaclaim, tá gnéithe comónta ann lena n-áirítear:
 - réamhrá agus/nó réasúnaíocht

- aidhmeanna agus cuspóirí
- príomhscileanna nó príomhinniúlachtaí
- aitheantas don éagsúlacht i measc foghlaimeoirí
- cuid maidir leis an teagasc agus foghlaim/oideolaíocht
- snáitheanna staidéir
- torthaí foghlama (a ndéantar scafláil orthu ar réimse slite difriúla)
- cuir chuige i leith an mheasúnaithe
- cur síos ar na caighdeáin ghnóthachtála
- gluais na bpríomhthéarmaí agus na bpríomhshainmhínte.

I neart slite tá sé seo cosúil leis an gcur chuige hibrideach i dtaca le foirm theicniúil sonraíochtaí curaclaim a mhol Luke, Woods agus Weir, a dtugtar breac-chuntas air i gcaibidil 1, seachas roinnt eisceachtaí. Bunaithe ar athbhreithniú na ndlíní, moltar gurb é an réimse is mó gur gá forbairt a dhéanamh air ná scafláil na dtorthaí foghlama sna sonraíochtaí agus/nó sna tacaíochtaí breise. Tá roinnt mhaith cur chuige glactha ag dlíní eile ina leith seo. I measc na gcur chuige a scrúdaítear sa pháipéar seo, áirítear na trí rogha seo a leanas le smaoineamh orthu nuair a roghnaítear an teimpléad do shonraíochtaí curaclaim na sraithe sinsearaí in Éirinn:

1. mórionchais shnáitheanna a shoiléiríonn an fhoghlaim, agus a shonraíonn an méid a léireoidh an scoláire mar thoradh ar dhul i ngleic leis an bhfoghlaim sa snáithe sin.
2. saincheisteanna samplacha nó samplaí nó leideanna (nuair is cuí), a forbraíodh do chomhthéacs na hÉireann.
3. colún a chuireann i bhfad níos mó sonraí ar fáil ná an colún ‘foghlaímíonn an scoláire faoi’ a úsáidtear i sonraíochtaí a foilsíodh (2018 – 2021). Bealach eile chun scafláil níos fearr a chur ar fáil ar thorthaí foghlama a bheadh sa mhéid mionsonraí sa cholún ‘Foghlaímíonn an scoláire faoi’ a mhéadú.

Rinneadh roinnt meithleacha forbartha ‘tástáil bhóthair’ ar na trí rogha/chur chuige seo i leith torthaí foghlama a scafláil le linn 2023. Tháinig rogha shoiléir chun cinn ó na meithleacha seo go dtarlódh scafláil na dtorthaí foghlama laistigh de na sonraíochtaí seo trí thuilleadh sonraí a chur leis an gcolún ‘foghlaímíonn an scoláire faoi’ i sonraíochtaí, de réir mar is cuí agus de réir mar a oireann don ábhar nó don mhodúl a bhíonn i gceist. Moladh amháin ná go sainaitheodh na meithleacha forbartha cásanna ina bhféadfadh dúshlán a bheith ag baint le toradh foghlama nó le grúpa torthaí foghlama agus, sna cásanna seo, go gcuirfí mionsonrú aon leathanach ar fáil maidir leis an toradh/na torthaí foghlama áirithe mar ábhair thacaíochta le haghaidh cur i bhfeidhm na sonraíochta. Ní mór dul i ngleic go cúramach le scafláil na dtorthaí foghlama agus í a chur i bhfeidhm go tuisceanach, de réir mar a oireann do nádúr an ábhair, an mhodúil nó an tsnáithe atá i gceist, agus d’fhonn soiléire a bhaint amach gan ró-mhionsonrú, mar go léiríonn taighde gur féidir leis an ró-mhionsonrú réimse tionchair dhíobhálacha a imirt ar fhoghlaim an scoláire. Léirigh an t-aiseolas ó na meithleacha forbartha seo, tríd is tríd, gur seans gur bheag an chabhair a bheadh ann níos mó ná bealach amháin na torthaí foghlama a scafláil laistigh de shonraíochtaí a léiriú, mar go bhféadfadh sé an tsoiléireacht a laghdú nó d’fhéadfadh éiginnteacht a bheith ann nó d’fhéadfadh an tsonraíocht bheith trína chéile.

Ag breathnú ar na tacaíochtaí don chur i bhfeidhm sna dlíní ar an iomlán, is léir go bhfuil na tacaíochtaí a chuirtear ar fáil in Éirinn cosúil leis na cinn a chuirtear ar fáil in Ontario agus in Queensland, a bheag nó a mhór, bíodh agus gur gnách go gcuireann dlíní a bhfuil comhpháirteanna measúnaithe inmheánacha acu tuilleadh ábhair mheasúnaithe ar fáil chun tacú le breithiúnais an mhúinteora maidir le caighdeán foghlama an scoláire. Tá seirbhís tacaíochta thiomanta in Éirinn do mhúinteoirí dar teideal Oide, gné nach bhfuil i bhfeidhm sna dlíní eile a ndearnadh staidéar orthu. Cuirfidh tuilleadh comhairliúcháin agus comhairliúchán leanúnach le

múinteoirí léargais níos fearr ar fáil ar na tacaíochtaí is oiriúnaí do shraith shinsearach athfhorbartha.

Caibidil 4 taighde agus aiseolas an mhúinteora maidir le sonraíochtaí reatha

Pléann an chaibidil seo an taighde a bhaineann le húsáid na dTorthaí Foghlama (Priestley 2019) i sonraíochtaí an churaclaim agus déantar athbhreithniú ann ar aiseolas a thug múinteoirí le déanaí maidir le dréachtsonraíochtaí ábhair/modúil na hArdteistiméireachta. Baineadh na tátail seo a leanas as:

- Tá an comhleanúnachas curaclaim, ar bhonn leathan, rithábachtach i dtaca le hathrú rathúil san oideachas. Is gá an t-ailíniú laistigh de gach cuid de na sonraíochtaí curaclaim a shíneadh ar fud an chórais oideachais chuig an oideolaíocht, cigireachtaí, forbairt ghairmiúil leanúnach agus oideachas tosaigh múinteoirí (comhleanúnachas ingearach)
- Tugtar le fios in aiseolas ó mhúinteoirí go bhfuil an-tábhacht le soiléireacht agus le comhleanúnachas laistigh d'fhoirm theicniúil sonraíochta.
- Tugtar le fios in aiseolas a bailíodh trí chomhairliúchán maidir le dréachtsonraíochtaí agus maidir le luath-chur i bhfeidhm gur féidir le roinnt codanna de shonraíocht cur leis an tsoiléireacht agus leis an gcomhleanúnachas
 - Is féidir leis an **Réasúnaíocht agus na hAidhmeanna** soiléireacht a thabhairt maidir le cineál agus tábhacht an ábhair.
 - Is féidir leis na **Snáitheanna Staidéir** cabhrú leis an tslí ina rangáítear eolas sa tsonraíocht a leagan amach; le léaráid a léiríonn saintréith idircheangailte an eolais sin.
 - Is féidir le **cur chuige ilmhódach i leith an mheasúnaithe** ailíniú go maith leis na haidhmeanna agus leis an réasúnaíocht.
- Is féidir le torthaí foghlama ról tábhachtach a bheith acu maidir le comhleanúnachas curaclaim a bhaint amach ach bíonn dúshláin leo chomh maith, go háirithe i mblianta tosaigh na sonraíochta nua, nuair is féidir le neamhchinnteacht maidir leis an measúnú tionchar a bheith aige ar mhúinteoirí agus ar a mbraistint fhéinifeachtúlachta.
- Is féidir le dúshláin a bheith i gceist le dul in oiriúint don phleanáil le haghaidh teagaisc agus foghlama trí úsáid a bhaint as torthaí foghlama.
- Is féidir le scafláil torthaí foghlama, i sonraíocht agus/nó in ábhair thacaíochta, cur le foghlaim agus rannpháirtíocht múinteoirí le sonraíocht churaclaim nua nó athbhreithnithe agus lena muinín agus lena mbraistint fhéinifeachtúlachta. D'fhéadfadh scoilteadh, neamhleanúnachas, dí-phroifisiúnú an teagaisc, níos lú oiriúnú ar an bhfoghlaim chun oiriúint do riachtanais an fhoghlaiméora agus, d'fhéadfaí a argóint, torthaí nach bhfuil chomh cothromasach don scoláire a bheith mar thoradh ar ró-mhionsonrú na dtorthaí foghlama. Is tábhachtach go mbaintear cothromaíocht amach idir an scafláil ar thaobh amháin, agus an tsolúbthacht agus rogha ar an taobh eile.
- Ba cheart scafláil a dhéanamh ar thorthaí foghlama i sraith sinsearach athfhorbartha ar shlí a gcuireann soiléireacht ar fáil maidir le *cén* fhoghlaim le tabhairt fúithi; a cheadaíonn neamhspleáchas curaclaim maidir le *conas* a thugtar faoin bhfoghlaim; a léiríonn meas ar ghairmiúlacht na múinteoirí chun eispéiris foghlama oiriúnacha, ábhartha a chur ar fáil don scoláire.

Mar sin féin, i bhfianaise na béime láidre ar scrúduithe deiridh na scoile in Éirinn agus ar an méid a thagann aníos sna scrúduithe, ní dócha go réiteofaí teannais a bhaineann leis an measúnú go hiomlán trí chur chuige difriúil a ghlacadh i dtaca le foirm theicniúil na sonraíochtaí curaclaim, beag beann ar an méid scaflála le haghaidh torthaí foghlama a chuirtear ar fáil i sonraíochtaí agus/nó in ábhair thacaíochta.

Caibidil 5 Príomhinniúlachtaí i sraith shinsearach athfhorbartha

Tugtar breac-chuntas sa chaibidil seo ar thaighde ar chuir chuige na bpríomhinniúlachtaí (McGuinness, 2023) i leith an churaclaim agus scrúdaítear an tslí ina gcuireann príomhinniúlachtaí i sraith shinsearach athfhorbartha le príomhscileanna na sraithe sóisearaí agus sinsearaí reatha. Léiríonn an téarma ‘inniúlachtaí’ aiseolas an Athbhreithnithe ar an tSraith Shinsearach i dtaca leis an mian tuilleadh béime a leagan ar chomhtháthú an eolais, na scileanna agus na luachanna/meonta agus seasann sé le dul chun cinn a rinneadh le déanaí go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta. Mar sin féin, ba cheart a thabhairt faoi deara go gcaithfear é seo a dhéanamh follasach sa teagasc agus san fhoghlaim idir na hábhair agus na modúil, ní díreach laistigh dóibh, má tá an scoláire chun na ceangail a dhéanann sé idir ábhair a fheiceáil agus foghlaim uathu.

Is féidir le forbairt príomhinniúlachtaí a bheith ina buntáiste don scoláire ar réimse bealaí. Is féidir leis foghlaim théagartha, a fhanann leis an scoláire lasmuigh de chomhthéacs na scoile inar sealbhaíodh é, a thógáil. Is féidir leis cabhrú é a dhéanamh níos feasaí agus é a ullmhú le haghaidh dúshlán chasta dhomhan an lae inniu agus le haghaidh todhchaí nach bhfuilimid cinnte faoina mbeidh i gceist léi, agus féadfaidh sé guth a thabhairt dó agus a chumas a bheith rannpháirtíocht bhríoch a bheith acu sa sochaí a aithint. Is féidir leis cabhrú leis an scoláire tréithe pearsanta eile seachas an éirim aigne a fhorbairt a chabhraíonn leis le linn na scolaíochta agus ina dhiaidh, de réir mar a aistríonn sé isteach i saol an duine fhásta.

Mar sin féin, tá roinnt dúshlán ann freisin a thagann chun cinn agus príomhinniúlachtaí á gcoincheapú agus á gcomhtháthú i gcuraclam. Má tá an scoláire chun na ceangail a dhéanann sé idir ábhair a fheiceáil agus foghlaim uathu, caithfidh na ceangail seo a bheith follasach sa teagasc agus san fhoghlaim i measc ábhar agus modúl, seachas a bheith srianta chuig béim ar an tslí ina bhforbraítear na hinniúlachtaí in ábhair ar leith agus chuige sin amháin, rud a scoilteadh foghlaim an scoláire. Ní leor díreach na hinniúlachtaí a ainmniú. Caithfear tacú le múinteoirí agus treoir a thabhairt dóibh ina dtuiscint ar na príomhinniúlachtaí agus ar na buntáistí féideartha a bhaineann leo i dtaca le foghlaim an scoláire, agus caithfidh siad an tslí ina gcomhtháthaítear iad laistigh d’ábhair agus modúil agus ina síneann siad eatarthu a fheiceáil.

Ar mhaithe le mairís na bpríomhinniúlachtaí a chruthú le haghaidh na sraithe sinsearaí, tugadh faoi réimse anailísí comparáideacha. Rinneadh anailís agus comparáid ar mhaitrísí inniúlachtaí i measc 5 ghníomhaireacht/ eagraíocht oideachais fhornáisiúnta agus 8 ndlínse idirnáisiúnta. Rinneadh anailís ar phríomhthéamaí/inniúlachtaí/scileanna CNCM thar 4 chéim oideachais agus cruthaíodh mairís na bpríomhinniúlachtaí mholta le haghaidh sraith shinsearach athfhorbartha. Ina dhiaidh sin, tugadh faoi na Príomhinniúlachtaí molta le haghaidh na Sraithe Sinsearaí a sainathníodh i dtaighde McGuinness a úsáid agus a chur i liosta inniúlachtaí gonta le go n-úsáidfidh meithleacha forbartha iad atá i mbun na sonraíochtaí curaclaim a chruthú. Foilsíodh cáipéis na bpríomhinniúlachtaí (NCCA, 2023), a ghlacfaidh áit Chreat Príomhscileanna na Sraithe Sinsearaí reatha (2009), go n-úsáidfidh meithleacha forbartha, múinteoirí, an scoláire agus scoileanna í, agus an tsraith shinsearach athfhorbartha á cur i bhfeidhm acu.

Tátail agus dréacht-teimpléad

I bhfianaise taighde teoranta maidir le foirm theicniúil siollabais/sonraíochtaí curaclaim, in áit na litríochta taighde níos cuimsithí maidir le ceisteanna a bhaineann le hábhair, idé-eolaíochtaí agus béimeanna na cáipéisíochta curaclaim, is féidir an chúis go n-úsáideann gníomhaireachtaí cumasc idir réamhthéachtaí, siollabais/sonraíochtaí reatha, foghlaim ó dhlínsí eile, agus aiseolas ó mhúinteoirí agus iad ag déanamh cinneadh faoin bhfoirm theicniúil ar cheart a bheith ar a gcuid cáipéisí siollabais/sonraíochta a thuiscint. Fiosraíodh gach ceann de na tosca seo sa pháipéar seo agus iad á lonnú laistigh de chomhthéacs teoiriciúil, stairiúil agus cultúrtha. Tá roinnt foghlama soiléir do CNCM sa pháipéar seo, a leagtar amach thíos.

I bhfianaise na gcastachtaí a bhaineann leis na hidé-eolaíochtaí, béimeanna, samhla agus traidisiúin churaclaim éagsúla agus feidhmeanna éagsúla na sraithe sinsearaí a sainiúidh san aiseolas a fuarthas i gcaitheamh an Athbhreithnithe ar an tSraith Shinsearach (2017-2020), moltar go léireodh foirm theicniúil sonraíochtaí CNCM le haghaidh ábhair agus modúil i sraith shinsearach athfhorbartha cur chuige hibrideach i dtaca le dearadh curaclaim agus ba cheart do ndéantar éascaíocht ar mheithleacha forbartha agus ar mhúinteoirí chun iad a chomhtháthú ar bhealach cuimsitheach agus ciallmhar. Tá an cur chuige seo níos ionchuimsithe i dtaca le réimse creideamh na múinteoirí agus na bpáirtithe leasmhara i leith an churaclaim; cuireann sé 'bealaí éagsúla isteach' i sonraíocht nua nó athbhreithnithe ar fáil agus cuireann sé leis an gcleachtas reatha maidir le forbairt agus cur i bhfeidhm an churaclaim in Éirinn. Caithfidh teimpléad na foirme teicniúla a bheith oiriúnach don chur chuige hibrideach seo ach ina dhiaidh sin, tarlaíonn an obair chun cothromaíocht chúramach a bhaint amach idir na traidisiúin/samhla/béimeanna agus idé-eolaíochtaí éagsúla

- sa phróiseas atriallach a bhaineann le sonraíocht a chruthú agus an teimpléad a líonadh, d'fhonn soiléireacht agus comhleanúnachas a bhaint amach, gan ró-mhionsonrú, d'úsáideoirí na gcáipéisí sonraíochta curaclaim agus
- i bpróisis an chur i bhfeidhm a dtugtar an tacaíocht chuí dóibh i scoileanna, i seomraí ranga agus i suíomhanna eile na foghlama.

Léiríonn athbhreithniú ar shiollabais/shonraíochtaí ó oideachas na meánscoile sinsearaí i réimse dlínsí eile (caibidil 3) nach ann d'aon chur chuige amháin go hidirnáisiúnta i dtaca le foirm theicniúil sonraíochtaí curaclaim. Cé go bhfuil treochtaí cosúla le feiceáil go soiléir, tá éagsúlacht sa teanga agus sna ceannteidil a úsáidtear agus sa chur chuige a ghlactar. I measc roinnt gnéithe comónta tá:

- réamhrá agus/nó réasúnaíocht.
- aidhmeanna agus/nó cuspóirí.
- príomhscileanna nó príomhinniúlachtaí
- aitheantas don éagsúlacht i measc foghlaimeoirí.
- cuid ar theagasc agus ar fhoghlaim, le roinnt dlínsí ag tairiscint comhairle mhionsonraithe ar oideolaíochtaí agus cinn eile a thugann breac-chuntas leathan.
- snáitheanna staidéir.
- torthaí foghlama agus scafláil le haghaidh torthaí foghlama, ar réimse foirmeacha difriúla.
- cuir chuige i leith an mheasúnaithe.
- cur síos ar na caighdeáin ghnóthachtála.
- gluais na bpríomhthearmaí agus na bpríomhshainmhíneithe.

Is fiú suntas a dhéanamh de go bhfuil leibhéal scaflála le haghaidh snáitheanna staidéir agus torthaí foghlama le sonrú i siollabais/sonraíochtaí curaclaim fhormhór na ndlínsí eile, dlínsí a ndéantar anailís orthu sa pháipéar seo i gcomparáid le hÉirinn, go háirithe san áit go bhfuil measúnú inmheánach nó cumasc idir measúnú inmheánach agus seachtrach i gceist. Bíonn an-chuid éagsúlachta sa scafláil seo i ndlínsí difriúla agus in ábhair dhifriúla. Is cosúil gurb í an aidhm ná soiléireacht a bhaint amach gan ró-mhionsonrú a dhéanamh.

Gné an-tábhachtach d'fhoirm theicniúil na sonraíochtaí curaclaim ná saincheist an chomhleanúnachais curaclaim (caibidil 4). Is tábhachtach ailíniú idir siollabais/sonraíochtaí aonair agus cuspóir, fíis agus treoirphrionsabail na sraithe sinsearaí athfhorbartha. Tá an-tábhacht ag baint le hailíniú inmheánach idir gach gné de shiollabas/shonraíocht aonair lena chéile. Cuirtear in iúl in aiseolas ó mhúinteoirí go dtacaíonn siad, den chuid is mó, le neart gnéithe den tslí ina ndéantar sonraíochtaí CNCM ach go bhfuil dúshlán fós ag baint le pleanáil don teagasc, don fhoghlaim agus don mheasúnú le torthaí foghlama agus go dteastaíonn tuilleadh scaflála le haghaidh na dtorthaí foghlama. Tá an cumas sa scafláil seo, bíodh sé maith nó olc, an méid seo a leanas a dhéanamh:

- feabhas a chur ar fhoghlaim, ar rannpháirteachas, ar mhuinín agus ar fhéinéifeachtúlacht na múinteoirí.
- suaimhneas a chur ar fáil do mhúinteoirí atá imníoch nach bhfuil an léirmhíniú atá acu ar an tsonraíocht churaclaim nua mar an gcéanna lena gcomhghleacaithe, agus/nó dóibh siúd a d'fhéadfadh imní a bheith orthu nach mbeidh a gcuid scoláirí ullamh go leor dá scrúduithe nó nach mbeidh de chumas acu a gcuid foghlama a chur i bhfeidhm ar cheisteanna nó ar chomhthéacsanna nach bhfuil taithí acu orthu.
- an dóchúlacht go n-úsáidfidís téacsleabhair agus scrúdpháipéir mar churaclam de facto don ábhar nó don mhodúl a bhíonn i gceist a laghdú, bíodh agus go mbeidís suntasach fós, i bhfianaise an tionchar atá acu ar an gcleachtas faoi láthair.
- scoilteadh na foghlama agus an neamhleanúnachais a bheith mar thoradh air.
- cur le dí-phroifisiúnú an teagaisc.
- níos lú oiriúnú ar an bhfoghlaim chun oiriúint do riachtanais an fhoghlaimeora agus, d'fhéadfaí a argóint, torthaí nach bhfuil chomh cothromasach don fhoghlaimeoir a bheith mar thoradh air.

Mar sin, tá sé tábhachtach cothromaíocht a bhaint amach idir scafláil ar thaobh amháin agus solúbthacht agus rogha ar an taobh eile. Caithfidh dearadh na dtorthaí foghlama a bheith comhleanúnach le mór-uaimhianta na céime foghlama sin. Mar shampla, má bhíonn na torthaí foghlama fíorshonrach agus má bhíonn an-chuid dóibh ann sa tslí agus go spreagann siad cuir chuige 'cuir tic sa bhosca' i dtaca leis an bhfoghlaim sa seomra ranga, d'fhéadfaidís tionchar diúltach a bheith acu ar phrionsabail threoracha na sraithe sinsearaí athfhorbartha, amhail *Dúshlán, rannpháirtíocht agus cruthaitheacht agus Folláine agus caidrimh*. Is dúshlán leanúnach é soiléireacht, sintéis agus mionsonraí leordhóthanacha a bhaint amach gan ró-mhionsonrú a mbeidh tionchar aige ar fhorbairt an churaclaim de réir mar a phléann meithleacha forbartha, de réir mar a dhéanann siad díospóireacht agus a shocraíonn an fhoghlaim is tábhachtaí san ábhar nó sa mhodúl atá i gceist agus mar a líonfaidh siad an teimpléad d'fhoirm theicniúil sonraíochtaí curaclaim i sraith shinsearach athfhorbartha. I bhfianaise na béime láidre ar scrúduithe deiridh na scoile in Éirinn agus ar an méid a thagann aníos sna scrúduithe, ní dócha go réiteofar teannais a bhaineann leis an measúnú go hiomlán trí chur chuige difriúil a ghlacadh i dtaca le foirm theicniúil na sonraíochtaí curaclaim, beag bonn ar an méid scaflála le haghaidh torthaí foghlama a chuirtear ar fáil i sonraíochtaí agus/nó in ábhair thacaíochta.

Ba cheart d'fhoirm theicniúil sonraíochtaí curaclaim forbairt chomhtháite an eolais, na scileanna agus na luachanna/meonta a léiriú. Sa bhreac-chuntas a thugtar ar an gcur chuige molta i leith na bpríomhinniúlachtaí i sraith shinsearach athfhorbartha i gcaibidil 5 cuirtear inniúlachtaí (Bunscoil) agus scileanna (an tSraith Shóisearach) i measc na gcéimeanna oideachais san áireamh, lena n-áirítear príomhscileanna na sraithe sinsearaí reatha, agus dúshlán agus forbairtí sochaíochta níos leithne. Léiríonn príomhinniúlachtaí na sraithe sinsearaí an cur chuige níos ionchuimsithí seo, glacfar áit príomhscileanna na sraithe sinsearaí reatha agus cuimseofar iad sa teimpléad le haghaidh sonraíochtaí ábhair agus modúil.

Baineadh leas as an dréacht-teimpléad thíos agus sonraíochtaí na n-ábhar agus na modúl á bhforbairt i sraith shinsearach athfhorbartha. Seans go mbeadh gá leasú nó oiriúnú a dhéanamh air de réir mar is cuí le haghaidh ábhair/modúil dhifriúla agus chun tacú le tabhairt isteach níos mó conairí éagsúla tríd an tsraith shinsearach. Is iad na hathruithe is suntasaí ón teimpléad reatha ná gur cuireadh an méid seo a leanas san áireamh:

- Téacs nuashonraithe maidir le cuspóir/fís na sraithe sinsearaí.
- Athainmnítear 'Foghlaim ghaolmhar' agus díritear air 'Leanúnachas agus Dul Chun Cinn'.
- Glacann na príomhinniúlachtaí áit príomhscileanna na sraithe sinsearaí reatha agus fhís an fhoghlaimeora.

- Cuirfidh an colún 'foghlaimíonn an scoláire faoi' tuilleadh sonraí ar fáil agus déanfar na torthaí foghlama a scafláil ann.
- Tuilleadh comhpháirt(eanna) measúnaithe in éineacht le tuairisceoirí cáilíochta do na hábhair uilig.
- Léargas amhairc don scoláire agus do thuismitheoirí.

D'fhéadfadh tuilleadh aiseolais teacht chun cinn le linn na gcomhairliúchán poiblí maidir leis na dréachtsonraíochtaí agus cuimhneofar ar an aiseolas sin nuair a bheidh na sonraíochtaí don tsraith shinsearach athfhorbartha á gcur i gcrích. Tarlóidh éagsúlú conairí go comhthreomhar le forbairt sonraíochtaí, mar sin seans go mbeidh gá an teimpléad a chur in oiriúint chun oiriúint do na conairí seo nuair a bheidh siad forbartha.

Teimpléad alt ar alt

Roinn	Cad a bheidh inti
An tsraith shinsearach	Is cuid chomórta de gach sonraíocht í an chuid seo. Tugtar breac-chuntas inti ar fheidhm, ar fhís agus ar threoirphrionsabail uileghabhálacha na sraithe sinsearaí athfhorbartha, a eascraíonn ón Tuairisc Chomhairleach ar Athbhreithniú na Sraithe Sinsearaí (CNCM, 2021). Cuireann an chuid seo leis an gcomhleanúnachas curaclaim agus cuireann sí slat tomhais ar fáil do ghrúpaí forbartha agus sonraíochtaí á gcruthú acu.
Réasúnaíocht	Baineann an chuid seo go sonrath le gach sonraíocht aonair. Leagann an réasúnaíocht amach (a). cineál an ábhair/an mhodúil atá i gceist. (b). ról agus tábhacht an ábhair/an mhodúil maidir le cuspóir/fís na sraithe sinsearaí a bhaint amach m.sh. an chaoi a gcuireann sé le forbairt intleachtúil, shóisialta agus phearsanta an scoláire. (c). mínítear tábhacht na n-ábhar i gcomhthéacs níos leithne.
Aidhmeanna	Baineann an chuid seo go sonrath le gach sonraíocht aonair. Tugtar breac-chuntas inti ar chuspóir uileghabhálach na sonraíochta, lena n-áirítear roinnt aidhmeanna praiticiúla le hurchair.
Leanúnachas agus dul chun cinn	Baineann an chuid seo go sonrath le gach sonraíocht aonair. Tugtar breac-chuntas inti ar roinnt bealaí a gcuireann an t-ábhar/an modúl le - leanúnachas curaclaim ón tsraith shóisearach agus - dul chun cinn ón scoil go dtí an saol aosach agus feabhas ar staidéir, ar obair, ar ghairmeacha agus ar rannpháirteachas sa phobal sa todhchaí.
Príomhinniúlachtaí	Cuireann an chuid seo príomhinniúlachtaí na sraithe sinsearaí athfhorbartha in aithne. Tá míniú gairid i gceist leis seo agus grafaic na bpríomhinniúlachtaí agus cuirtear hipearnasc ar fáil chuig tuilleadh ábhair a bhaineann leis na príomhinniúlachtaí. Tugtar breac-chuntas i ngach sonraíocht ar roinnt de na bealaí inar féidir na hinniúlachtaí seo a fhorbairt san ábhar nó sa mhodúl atá i gceist.
Teagasc agus foghlaim	Tugtar breac-chuntas gonta ann ar réimse leathan cur chuige i leith an teagaisc, na foghlama agus an mheasúnaithe a d'fhéadfadh a bheith cabhrach do mhúinteoirí agus an tsonraíocht seo á cur i bhfeidhm, agus leagtar béim ar thábhacht na gcleachtas teagasc

	<p>ionchuimsitheach. Cuirfear tacaíochtaí i dtaca le hoideolaíochtaí ar fáil mar chuid d'fhorbairt ghairmiúil leanúnach.</p>
<p>Snáitheanna staidéir agus torthaí foghlama</p>	<p>Alt Tosaigh Baineann an chuid seo go sonrach le gach sonraíocht aonair. Tugtar breac-chuntas san fhocal tosaigh ar an gcur chuige iomlán i leith an ábhair/an mhodúil agus a struchtúr, agus ainmnítear na snáitheanna, ag cur achoimre ghrafach agus abairt ar fáil maidir leis an leithdháileadh ama. Tá an t-eolas a bhaineann le dearadh na dtorthaí foghlama don ardleibhéal agus don ghnáthleibhéal, de réir mar is cuí, le fáil anseo. Tá abairtí comónta do gach sonraíocht i dtaca le snáitheanna, torthaí foghlama agus 'foghlaimíonn an scoláire faoi' le fáil anseo.</p> <p>Snáithe X: Teideal Ba cheart go n-aireofaí breac-chuntas gairid maidir le bunús an tsnáithe sa bhreac-chuntas ar an snáithe.</p> <p>Tábla thorthaí foghlama shnáithe X Tá tábla a bhfuil dhá cholún ann sa chuid seo. Tá torthaí foghlama sa cholún ar thaobh na láimhe deise ina dtugtar breac-chuntas ar an eolas, na scileanna, na luachanna agus na meonta ba cheart don scoláire a bheith ábalta a thaispeáint i ndiaidh tréimhse foghlama. Caithfidh siad a bheith fairsing go leor chun ligean le gach foghlaimeoir iad a ghnóthachtáil agus a bheith sonrach go leor ionas gur féidir iad a thomhas agus a mheas, den chuid is mó. Sa cholún ar thaobh na láimhe deise tugtar breac-chuntas ar réimsí ar leith a gcaithfidh an scoláire foghlaim fúthu. Cuirfear níos mó sonraí ar fáil sa cholún seo ná mar a bhíonn ann faoi láthair i sonraíochtaí curaclaim de chuid na sraithe sinsearaí a foilsíodh le déanaí, déanfar scafláil ar thuiscint ar na torthaí foghlama gan ró-mhionsonrú a dhéanamh. I dteannta a chéile, cuirfidh siad seo soiléireacht agus comhleanúnachas leis na codanna eile den tsonraíocht ar fáil. Ba cheart go mbeadh uimhir/lipéad curtha leis na torthaí foghlama uilig chun tacú leis an bpleanáil.</p>
<p>Measúnú</p>	<p>Measúnú Cuirtear tús leis an gcuid seo le téacs cineálach maidir le cuspóir an mheasúnaithe ar an iomlán sa tsraith shinsearach.</p> <p>Measúnú don teistiúchán Tá téacs cineálach i gceist leis maidir leis an measúnú don teistiúchán, ina dhiaidh sin tá tábla le feiceáil a bhaineann leis an ábhar/modúl ar</p>

leith a léiríonn comhphárteanna an mheasúnaithe agus ualuithe do na scrúduithe scríofa agus comhpháirt(eanna) measúnaithe breise.

Comhpháirt mheasúnaithe bhreise: [ionsáigh ainm]

Tugtar breac-chuntas ar chuspóir agus ar chineál na chomhpháirte measúnaithe breise anseo. D'fhéadfadh grafaic a bheith ann, de réir mar is cuí.

Tuairisceoirí cáilíochta do chomhpháirt(eanna) measúnaithe breise

Téacs gairid agus tábla a thugann breac-chuntas ar ardleibhéal, ar mheánleibhéal agus ar bhunleibhéal an éachta sa chomhpháirt mheasúnaithe bhreise.

Scrúdú scríofa

Téacs comónta agus pointí urchair a bhaineann leis an ábhar/modúl ar leith ina dhiaidh sin.

Oiriúntais réasúnta

Leibhéal comónta maidir le: Scéim Shocruithe Scrúdaithe do Scoláirí faoi Mhíchumas (RACE) san áireamh.

Grádú na hArdteistiméireachta

Téacs comónta agus tábla maidir le: grádú san áireamh.

Seans go gcaithfear an chuid mheasúnaithe sa teimpléad a chur in oiriúint do mhodúil na sraithe sinsearaí athfhorbartha.

Aguisíní

D'fhéadfadh eolas breise a bheith sna hagusíní a bhaineann le príomhinniúlachtaí na sraithe sinsearaí atá leabaithe i dtorthaí foghlama gach ábhair agus gach modúil. D'fhéadfadh forléargas amhairc ar eochairchoincheapa/ar phríomhghnéithe fhoghlaim an scoláire san ábhar/sa mhodúl a bheith sna hagusíní. Is iad an scoláire agus na tuismitheoirí lucht féachana na hamharciómhá seo agus is é an cuspóir atá aici ná tacú le comhráite maidir le foghlaim an scoláire san ábhar/sa mhodúl atá á phlé.

Baineann aguisíní breise go sonrath le gach sonraíocht aonair. D'fhéadfaí gluais briathra gnímh, gluais téarmaí agus ábhar ábhartha eile a áireamh ina measc. D'fhéadfaí tuilleadh aguisíní a chur san áireamh de réir mar is cuí le haghaidh ábhair/modúil aonair. Déantar scafláil ar chomhthuiscint ar an teanga, ar na briathra agus ar na téarmaí a úsáidtear sna torthaí foghlama agus sa tsonraíocht i gcoitinne sna hagusíní seo.